Njemačka policija u subotu ima zadatak kakav ne dobiva svaki dan. Na Noć vještica, kad pola zemlje izlazi iz kuće s maskama, mora osigurati prosvjede desetaka tisuća mladih u tridesetak gradova.

Na internetskoj stranici „Gen Z regelt" (Generacija Z to rješava) do četvrtka se za prosvjed prijavilo gotovo 146.000 ljudi. Riječ je o novom, decentraliziranom pokretu mladih koji je putem društvenih mreža i internetskih stranica uspio mobilizirati velik broj sudionika.

No, te brojke ipak treba uzeti s rezervom jer klik na internetu još nije korak na ulici.

U Frankfurtu se za prosvjed prijavilo više od 11.000 ljudi, a policija ondje očekuje manje. U Berlinu je za 14 sati pred Brandenburškim vratima prijavljeno 10.000 sudionika, a grad za taj dan priprema oko 1.500 policajaca uz potporu savezne policije.

Inicijativa sama vodi okupljanja u pet gradova: Berlinu, Hamburgu, Kölnu, Frankfurtu i Münchenu. Ostalo su lokalne akcije pod istim imenom.

Tko stoji iza svega, ni danas nije posve jasno. Impresum stranice u tjedan dana mijenjao se dvaput, a u četvrtak je ondje stajala adresa u Švicarskoj.

Dosadašnji glasnogovornik, 21-godišnji student Gianni Matheja, povukao se u nedjelju. Kao razlog je naveo da su se pod istim imenom okupile skupine koje se ne slažu ni oko ciljeva ni oko načina prosvjeda, a upozorio je i na nasilje autonomnih skupina. Iz berlinskog organizacijskog tima izašlo je još nekoliko ljudi.

Novi glasnogovornik predstavlja se samo imenom, Amadeo, i kritike o neorganiziranosti odbija ovako: „Na početku smo pokreta, još učimo."

Savezna konferencija učenika prvo je podržala prosvjed, a zatim se od njega ogradila zbog nejasne organizacije. Svoj prosvjed najavila je za 20. studenoga.

Strah od nasilja

Česte promjene impresuma portala i tajnovitost uoči samih prosvjeda ključni su razlozi zbog kojih neki sumnjaju da se iza kulisa krije nešto mnogo složenije od spontanog studentskog bunta.

Konzervativci su uzbunu podigli unaprijed. Brandenburški ministar unutarnjih poslova Jan Redmann (CDU) tvrdi da je Noć vještica izabrana namjerno jer su se pod maskama i ranije događali napadi i razbijanja.

Alexander Throm, glasnogovornik zastupničke skupine CDU/CSU-a za unutarnju politiku, upozorio je da bi prosvjede mogli preuzeti lijevi ekstremisti i kriminalci iz migrantskog miljea.

Prema njegovim riječima, stvara se „zlokobni savez, osobito u Berlinu".

Šef policijskog sindikata GdP Jochen Kopelke otišao je i dalje, pa je u Bildu govorio o mladim

Phoca PDF

„migrantima željnima nereda".

Savezno ministarstvo unutarnjih poslova smirenije je. Kaže da nema saznanja o konkretnim pozivima na nasilje, ali dodaje da se dio lijeve ekstremističke scene i pojedine skupine povezane s inozemstvom uključuju u mobilizaciju.

Berlinska šefica policije kaže da pozivi na „francuski scenarij" zasad ne nailaze na odjek i da nema dokaza o planiranoj pljački.

Uzroci

Ispod rasprave o sigurnosti leži nezadovoljstvo koje se godinama gomila.

Prvi je razlog škola. Rezultati PISA-e 2025. objavljeni su 8. rujna i najlošiji su otkad Njemačka sudjeluje u testiranju. Zaključak analitičara je da uspjeh djeteta u školi i dalje snažno ovisi o obitelji iz koje dolazi i da cementira socijalne razlike što kod mladih stvara osjećaj beznađa i nepravde od samog starta.

Drugi je razlog novac. Inicijativa traži novac za škole, psihoterapiju i pomoć ovisnicima umjesto rezova. Vladi poručuje da se štedi na mladima, dok velike tvrtke profitiraju, a milijarde odlaze u naoružavanje.

Treći razlog je vojska, i on je najopipljiviji. Novi zakon o vojnoj službi na snazi je od 1. siječnja. Osamnaestogodišnjaci dobivaju upitnik Bundeswehra, a od srpnja 2027. svi mladići rođeni 2008. ili kasnije morat će na liječnički pregled za novačenje. Služba je zasad dobrovoljna. Ako se ne javi dovoljno dobrovoljaca, Bundestag posebnim zakonom može uvesti vojnu obvezu.

Pokret „Školski štrajk protiv vojnog roka" 25. rujna je, prema vlastitim podacima, izveo više od 45.000 mladih u stotinjak gradova. „Žele nas obučavati za ratove o kojima nikad nismo odlučivali", piše u proglasu „Gen Z regelt".

Četvrti razlog je demografija, i on povezuje sve ostale. Na izborima za Bundestag 2025. birači stariji od 60 godina činili su oko 42 posto biračkog tijela, a mlađi od 30 tek oko 13 posto. To znači da su mladi u Njemačkoj su politički nadglasani. Demografska slika pokazuje da su vladajuće strukture motivirane podilaziti starijoj i brojnijoj glasačkoj mašineriji (umirovljenicima) jer oni donose pobjedu na izborima.

Krajem 2025. to se vidjelo u sporu oko mirovinskog paketa. Osamnaest mladih zastupnika CDU-a i CSU-a pobunilo se protiv jamstva mirovina na razini od 48 posto plaće. Upozoravali su da će to samo od 2032. do 2040. stajati više od 115 milijardi eura. Koalicija je ipak odbila mijenjati zakon.

Neće biti francuskog scenarija?

Zašto svi vjeruju da Njemački prosvjedi neće biti poput nedavnih Francuskih? Francuski pokret ima drukčiju povijest. Počeo je 21. rujna blokadom gimnazije Saint-Exupéry u Créteilu, predgrađu Pariza, zbog nastavnika koji ne dolaze i škola koje propadaju.

Phoca PDF

Tjednima su potom trajale blokade, a središte im je bila gimnazija Paul-Éluard u Saint-Denisu. Pokret je imao otvorenu potporu najveće ljevičarske stranke, a policija je bila gruba.

Sedamnaestoga listopada učenički bunt spojio se sa širom mobilizacijom protiv skupoće. Prema vladi je prosvjedovalo 550.000 ljudi, a prema sindikatu CGT 800.000. Uhićeno je oko 2.000 ljudi, a ozlijeđeno 600 policajaca i vatrogasaca. Izgorjela je oko 140 godina stara vijećnica u Limogesu, u Lyonu turistički ured, a prosvjednici su upali i u vijećnicu u Marseilleu.

Predsjednik Macron je obećao reformu obrazovanja, a idući francuski prosvjed najavljen je također za subotu.

Njemačka slika je drukčija. Ondje nije bilo višetjednih blokada ni velikih sukoba s policijom. Njemački politički establištment, uključujući i radikalni, drži distancu prema prosvjedima.

Ovo je mobilizacija s Instagrama i ostalih društvenih mreža koja završava prijavljenim skupovima s utvrđenom trasom, a maske su na skupovima ionako zakonom zabranjene.

Istraživač sukoba Jannis Julien Grimm sa Slobodnog sveučilišta u Berlinu smatra nerede francuskih razmjera malo vjerojatnima. Francuska policija djeluje mnogo tvrđe, a njemačko društvo slabije prihvaća konfrontaciju, pa prosvjednici njome malo dobivaju.

Mladi skidaju maske

Stvarni rizik zato nije popodnevni mimohod, nego noć nakon njega. Noć vještica u Berlinu ima vlastitu povijest: prošle je godine samo ondje uhićena 132 osoba, bez ikakvih prosvjeda. Ako bude nereda, vjerojatno neće izbiti pred Brandenburškim vratima u 14 sati, nego u kvartovima nakon mraka.

Na ulicama će se vidjeti koliko je od 146.000 klikova stvarnih ljudi i hoće li noć pripasti prosvjednicima ili onima koji se iza njih skrivaju. No najvažnije se neće dogoditi na ulici.

Njemačka politika godinama računa na birače koji izlaze na izbore, a to su umirovljenici. Generacija koja će otplaćivati i mirovine i tenkove sada poručuje da je glasački listić za nju preslab instrument.

Na Noć vještica, kad svi nose maske, mladi Nijemci skidaju svoju: više ne glume da je sve u redu. (Hina)

Phoca PDF

Njemačka strahuje od francuskog scenarija: Generacija Z danas izlazi na ulice

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 31 Listopad 2026 08:10
Objavljeno: Subota, 31 Listopad 2026 07:10

Phoca PDF